

DWEILEN MET DE KRAAN OPEN

DE ONHOUBBARE PARADOX VAN DE ACHTERDEUR

'HET WATER STAAT ONS AAN DE LIPPEN'

De Eindhovense burgemeester Rob van Gijzel (PvdA)
nieuwjaarstoespraak 6 januari 2014

Verbond voor Opheffing van het Cannabisverbod

Lodewijk Napoleonplein 14
5616 BA Eindhoven

www.voc-nederland.org
Twitter: @vocnederland
info@voc-nederland.org

Leden van de Staten Generaal,

Bij deze bieden wij U een nota aan inhoudende de knelpunten veroorzaakt door het huidige beleid van het ministerie van Veiligheid en Justitie inzake cannabis. Het motto van deze nota 'Dweilen met de kraan open' is ontleend aan de nieuwjaarstoespraak van burgemeester Van Gijzel van Eindhoven.

Van Gijzel was ook een van de initiatiefnemers van de op 31 januari te Utrecht belegde Bestuurlijke Bijeenkomst, waar 35 grote en middelgrote gemeenten hun steun uitspraken aan het manifest 'Joint Regulation', gericht aan minister Opstelten. Een oproep tot herziening van zijn beleid.

Het eenzijdig repressieve beleid van de minister heeft inmiddels geleid tot toenemende overlast in de binnensteden, opleving illegale (straat)handel, het teloor gaan van de scheiding van de markten voor soft-en harddrugs, een explosief expanderende criminaliteit rond de alsmaar lucratiever wordende teelt en tot stigmatisering van de kleine thuistelers. Zij worden bijvoorbeeld zonder pardon uit hun woning gezet bij bezit van een (zeer) gering aantal plantjes.

Dweilen met de kraan open. Ineffectief maar ook extreem kostbaar; ruim 450.000.000 euro per jaar, volgens een door het CPB bevestigde berekening van D66. Dit gaat ten koste van taken met een maatschappelijk hogere prioriteit.

De geloofwaardigheid van de overheid staat daarbij toenemend onder druk. Het is niet uit te leggen dat men wél cannabis mag kopen en gebruiken, maar dat de teelt verboden is. Of simpeler gezegd: men mag wél melk kopen, maar de boeren mogen geen koeien houden.

En waarom toch?

Door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is al lang vastgesteld dat cannabis in de rangschikking van schadelijke drugs pas op de elfde plaats staat. Nog ná de alom ruim verkrijgbare slaap-en kalmeringsmiddelen. Alcohol en tabak komen daarentegen -na crack en heroïne- op de derde en vierde plaats!

Een nieuw, zij het in wezen een opgepoetst argument tegen regulering wordt gezien in de vermeende massale export van Nederlandse wiet ('tachtig procent'). Een hardnekkige mythe. Het gaat om een extrapolatie van geschatte cijfers, waar zelfs het KLPD kritisch tegenover staat. Bovendien is er nog nimmer sprake geweest van de vangst van een substantieel transport.

En wat de tweede door de minister van Veiligheid en Justitie eindeloos herhaalde mantra betreft: zijn beroep op Internationale Verdragen wordt thans wereldwijd door een reeks van landen, de Verenigde Staten voorop, in hoog tempo ontkracht!

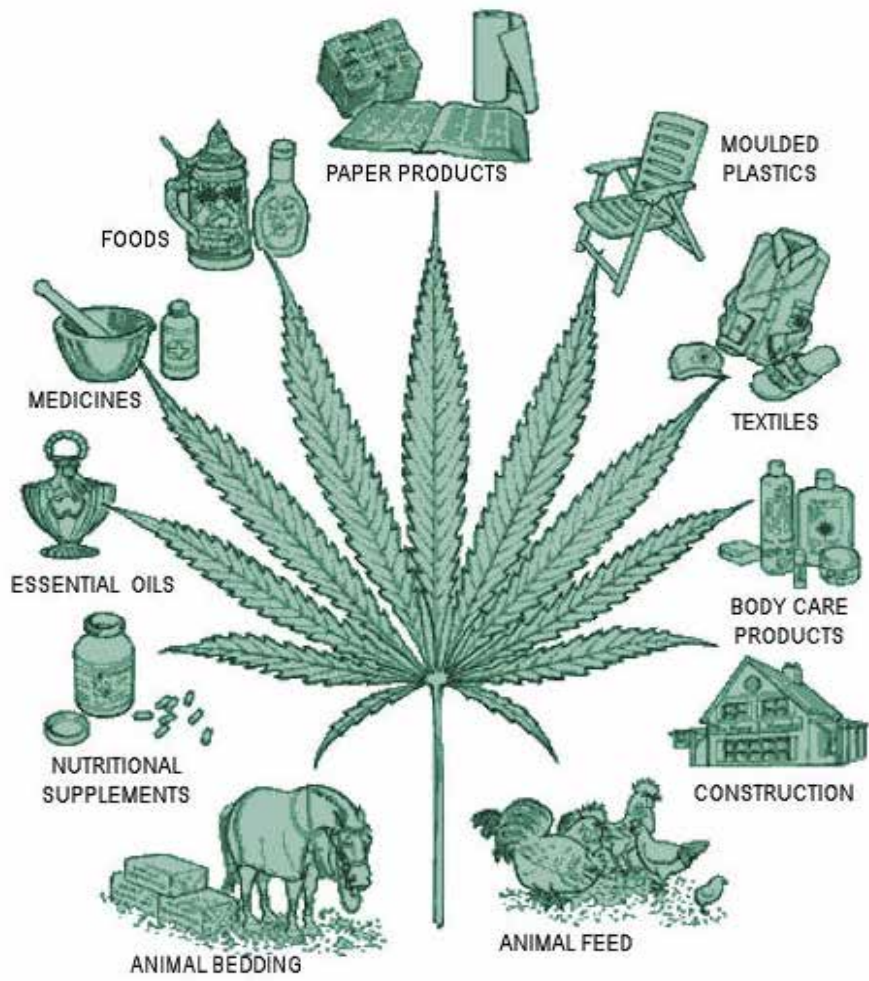
~

De komende gemeenteraadsverkiezingen zouden wel eens, mede door het manifest van de 35 gemeentes, van cruciaal belang kunnen worden!

Henk Poncin

Voorzitter stichting Verbond voor Opheffing van het Cannabisverbod

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	pagina 3
Inhoudsopgave	pagina 5
Hoofdstuk 1: Waar hebben we het over?	pagina 7
Hoofdstuk 2: Dweilen met de kraan open	pagina 9
Hoofdstuk 3: Internationale aspecten	pagina 11
Hoofdstuk 4: Maatschappelijke gevolgen	pagina 13
Hoofdstuk 5: Decentrale aanpak	pagina 15
Hoofdstuk 6: Draagvlak voor regulering	pagina 17

Ranking van drugs

Een vergelijking van de schadelijkheid van drugs

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) rapport 430001001/2009

J.G.C. van Amsterdam, A. Opperhuizen, M.W.J. Koeter, L.A.G.J.M. van Aerts en W. van den Brink

01	Crack	(5,04)
02	Heroïne	(4,83)
03	Alcohol	(4,52)
04	Tabak	(4,47)
05	Cocaïne	(3,99)
06	Methamfetamine	(3,73)
07	Methadon	(3,62)
08	Amfetamine	(3,48)
09	Ghb	(2,85)
10	Benzodiazepines	(2,69)
11	Cannabis	(2,45)
12	Buprenorphine	(2,31)
13	Ecstasy	(2,09)
14	Ketamine	(1,89)
15	Methylfenidaat	(1,54)
16	Anabole steroïden	(1,45)
17	Khat	(1,18)
18	Lsd	(1,11)
19	Paddo's	(0,71)

VERZOEKEN OM HULPVRAAG ZIJN NIET ALTIJD CAUSAAL GERELATEERD AAN CANNABIS

'Behalve problematisch gebruik van alcohol en drugs (doorgaans cannabis maar ook cocaïne en soms andere middelen) spelen ook ernstige gedragsproblemen een rol. Een deel van de jongeren is licht verstandelijk gehandicapt. Bovendien is crimineel gedrag geen uitzondering, terwijl de gezinssituatie lang niet altijd een solide basis vormt.'

Ab Klink (CDA), toenmalig minister van VWS in antwoord op Kamervragen over jongeren die worden opgenomen wegens 'cannabisverslaving', 17 december 2010.

1: WAAR HEBBEN WE HET OVER?

Hoewel de beeldvorming anders doet vermoeden is cannabis een natuurlijk middel en medicijn met relatief geringe risico's voor de gezondheid. In opdracht van het ministerie van VWS stelde het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in 2009 een ranking op van negentien verschillende drugs, op basis van individuele en maatschappelijke schadelijkheid. In deze ranking van drugs staat alcohol op de derde plaats en tabak op de vierde. Alleen heroïne en crack zijn schadelijker dan deze legale, overal verkrijgbare middelen. Cannabis valt buiten de top tien en eindigt op plaats elf.

Geen van de middelen in de ranking is geheel zonder risico of schade. Maar vergeleken met drank en tabak is cannabis een veilig (genots)middel te noemen. Het is onmogelijk om dood te gaan aan het gebruik van cannabis: een -theoretische- overdosis is zo groot dat een mens deze niet op kan roken of eten. De benodigde hoeveelheid wordt geschat op 680 kilo. Dit staat in scherp contrast tot alcohol: het in korte tijd drinken van een liter sterke drank kan fataal zijn, nog daargelaten het grote aantal ziekenhuisopnames van -meestal minderjarige- 'comazuipers'.

Door de nadruk van media en politiek op de zeer kleine groep minderjarigen die mede door cannabis in de problemen komt, verdwijnt de veel grotere groep probleemloze consumenten uit beeld. Consumptie van cannabis leidt niet tot vandalisme, gebral op straat of (huiselijk) geweld, zoals dat bij alcohol zo vaak het geval is.

Een paar cijfers uit de meest recente Nationale Drugs Monitor (Jaarbericht 2012, publicatie 5 november 2013) laten zien hoe groot de kloof tussen realiteit en beeldvorming is geworden.

	Cannabis:	Alcohol:
Gebruik algemene bevolking	7%	78%
Gebruik jongeren, scholieren	7,8%	43%
Aantal ziekenhuisopnames	89 (hoofddiagnose)	6.473 (hoofddiagnose)
Aantal verkooppunten	614	ca. 70.000

Het aantal 'actuele cannabisgebruikers' (laatste maand) in Nederland wordt geschat op 466.000. Het aantal actuele gebruikers van alcohol is 8,5 miljoen. Het aantal cannabisconsumenten met een hulpvraag -hoe gering of kortstondig dan ook- bij de verslavingszorg wordt kleiner: van 2011 naar 2012 daalde dit aantal met vier procent tot 10.207 mensen. Ter vergelijking: onder jongeren tot en met zestien jaar stijgt het aantal ziekenhuisopnames wegens alcoholmisbruik nog steeds fors.

Het kabinetsbeleid inzake cannabis en coffeeshops is de afgelopen tien jaar uitsluitend repressief van aard geweest. Tien jaar criminalisering van zowel coffeeshopondernemers als consumenten en (thuis)telers, hebben grote schade aangericht. Het aantal coffeeshops blijft dalen: van meer dan 1500 in de jaren negentig tot nog slechts 614 bij de laatste telling. Het illegale circuit vaart er wel bij, zoals dat al jaren het geval is in gemeenten met een 'nul-optie' (geen coffeeshop). Zo heeft het kabinetsbeleid de toegang van minderjarigen tot alle soorten drugs structureel vergroot. De straat- en 06-dealers hanteren geen leeftijdsgrens en verkopen alle drugs die geld opleveren.

'De hardnekkigheid van de minister van justitie om niet tot regulering over te gaan speelt criminelen in de kaart, betekent een aanslag op onze volksgezondheid en vormt een groot risico voor ons veiligheidssysteem.'

Rob van Gijzel, burgemeester van Eindhoven, nieuwjaarstoespraak 6 januari 2014

'Beter is om de hele handel in één keer te legaliseren, zodat de godvrezende tuinder in alle vroegte zijn hennepcultuur kan verzorgen, de degelijke groothandelaar de waar kan verhandelen, en onze nationale trots, het vrachtvervoer, de klus van de distributie kan klaren. Achter dit geheel hobbelt dan onze fiscus aan, die op elk punt in het traject even zijn hand ophoudt. (...) Als tegenprestatie zie ik dan graag een actievere Keuringsdienst van Waren die erop toeziet dat de geleverde producten van onberispelijke kwaliteit zijn.'

Pim Fortuyn (1948-2002), Leids Dagblad, 14 september 1994

Peiling Maurice de Hond, 15 december 2013

In Uruguay is als eerste land in de wereld besloten productie, verkoop en consumptie van marihuana te legaliseren. Wat vindt Nederland hiervan?

q01:: Vindt u dat dit in Nederland ook ingevoerd zou moeten worden?

	Stemgedrag Tweede Kamer 2012							
	Allen	PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	50PLUS
Ja	65%	60%	65%	49%	82%	76%	74%	67%
Nee	28%	33%	27%	43%	11%	25%	19%	25%
Weet niet / geen antwoord	8%	7%	8%	8%	7%	8%	7%	8%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2: DWEILEN MET DE KRAAN OPEN

Bij de presentatie van het eerder genoemde burgemeestersmanifest was VVD icoon Frits Bolkestein de eregast. Voordat hij het manifest als eerste ondertekende, citeerde hij de oud hoofdcommissaris van de Amsterdamse politie Eric Nordholt: 'De politiek heeft hasjhonden van mijn dienders gemaakt.' Nordholt nam in 1997 afscheid en sindsdien is de hoeveelheid politiecapaciteit die aan cannabis wordt besteed alleen maar toegenomen. De Eindhovense burgemeester Rob van Gijzel schetste in zijn nieuwjaarstoespraak de gevolgen:

'We worden geconfronteerd met een enorme inspanning ten gevolge van het cannabis gedoogbeleid. Het WODC heeft berekend dat alleen al aan de drugs zo'n zeventig procent van alle opsporingsonderzoeken gerelateerd zijn. Bolkestein heeft uitgerekend dat zestig procent van de hele politiecapaciteit direct of indirect op gaat aan inspanningen met betrekking tot drugsaanpak. Het water staat ons gewoon aan de lippen.'

Paul Depla, burgemeester van Heerlen, verklaarde in dezelfde week:

'Eén ding heeft 2013 duidelijk gemaakt: we kunnen niet op de huidige weg doorgaan. In totaal zijn 130 plantages geruimd. 130! 1,5 per 1.000 inwoners. Het is om stil van te worden. Het is onacceptabel als je kijkt naar de inzet die hiervoor nodig is.'

Onder de Nederlandse bevolking is de steun voor legalisering inmiddels gestegen tot 65 procent: hoger dan in de twee Amerikaanse staten Colorado en Washington State, waar de volledige cannabisketen is gelegaliseerd. Opmerkelijk: ook onder de achterban van de VVD en de PVV is een ruime meerderheid voorstander van legalisering, respectievelijk 65% en 60%.

Jan van Dijk, criminoloog en voormalig directeur strategie bij het ministerie van justitie, noemt de spagaat tussen de gedoogde voordeur en de illegale achterdeur van de coffeeshop 'bijna een uitnodiging aan criminelen, die zo op een makkelijke manier heel rijk kunnen worden' (*De Gelderlander*, 1 februari 2014). Terecht constateert van Dijk: 'De Nederlandse politiek heeft twintig jaar lang niet durven bewegen.' Als oorzaak ziet hij 'een bijna fobische angst in Den Haag dat we opnieuw worden neergezet als narcostaat'.

Deze angst om te bewegen is niet langer te verdedigen. De internationale kritiek is verstomd. Inmiddels zijn we zelfs ingehaald door Uruguay, Spanje, België en de Verenigde Staten. Daar is regulering en zelfs legalisering wél mogelijk gebleken.

De halsstarrigheid van de minister van Veiligheid en Justitie in de manier waarop hij lokale bestuurders én gemeenteraden buiten spel zet, zet terecht kwaad bloed. Burgemeester Depla van Heerlen in zijn nieuwjaarstoespraak: 'Om boos van te worden dat dit alleen maar blijft omdat één minister doof en blind lijkt voor alle branden in buurten, argumenten van deskundigen, opvattingen van kiezers en ontwikkelingen in het buitenland.'

'As has been well documented, I smoked pot (cannabis) as a kid, and I view it as a bad habit and a vice, not very different from the cigarettes that I smoked as a young person up through a big chunk of my adult life. I don't think it is more dangerous than alcohol.'

Barack Obama, 44e president van de Verenigde Staten, *The New Yorker*, 19 januari 2014

'In hoeverre de hier geproduceerde cannabis wordt verkocht in coffeeshops en andere verkooppunten dan wel wordt geëxporteerd, is niet duidelijk. (...) Vooral gezien de betrekkelijk geringe hoeveelheden nederwiet die in buurlanden worden onderschept, is deze uitkomst (80% export) niet erg aannemelijk.'

Geheim KLPD (Korps Landelijke Politie Diensten) rapport 'De cannabismarkt in Nederland. Raming van aanvoer, productie, consumptie en uitvoer' (2006), in 2012 door *KRO Reporter* geopenbaard.

Paul Depla, @PaulDepla · Jan 30

80% van de teelt naar export? Toch bijzonder dat er dan zelden een groot export-transport van wiet wordt onderschept!

Expand

← Reply ↻ Retweeted ★ Favorited ... More

'Dacht u nou werkelijk dat in Spanje, Frankrijk, Italië, Duitsland geen grote en grootschalige productie van cannabis plaatsvindt? Hou toch op! Dat kan daar nog veel goedkoper en onder veel betere omstandigheden dan bij ons.'

Gerd Leers (CDA), voormalig burgemeester van Maastricht en voormalig minister, slaat de spijker op de kop als gastspreker tijdens het tweede VOC Cannabis Tribunaal in 2010.

Harde cijfers?

'Om te schatten hoeveel hennep wordt geëxporteerd kan worden gekeken naar het verschil tussen de geschatte productie die op de markt gebracht is en de geschatte consumptie. De overgebleven hennep wordt dan vermoedelijk geëxporteerd. Eerder bleek dat de schatting van de omvang van hennep die op de markt gebracht werd in 2011 varieerde van 187 tot 1.196 ton. De omvang van de consumptie varieerde van 33 tot 97 ton.'

KLPD, Nationaal Dreigingsbeeld 2012, Criminaliteitsbeeldanalyse Georganiseerde hennepcult

3: INTERNATIONALE ASPECTEN

1. De verdragen

Zonder overdrijving kan worden gesteld dat er op het gebied van cannabisbeleid een internationale revolutie op gang is gekomen. Een historische doorbraak was het behalen van een meerderheid voor legalisering van cannabis in de staten Colorado en Washington State op 6 november 2012. Toekomstige geschiedschrijvers zouden die zesde november wel eens aan kunnen wijzen als het begin van het einde van het wereldwijde verbod op de plant cannabis. In beide staten geldt sinds december 2012 dat burgers van 21 jaar en ouder een *ounce* cannabis mogen bezitten, in Colorado is ook de thuisteelt van een beperkt aantal planten voor persoonlijk gebruik gelegaliseerd.

Van groot belang is het memorandum dat de Amerikaanse minister van justitie Eric Holder op 29 augustus 2013 aan alle officieren van justitie verstuurde, het zogenaamde '*Holder memo*'. Dit document beschrijft een fundamentele koerswijziging: de federale overheid verzet zich niet langer tegen staten die op eigen initiatief cannabis legaliseren. Zolang de lokale regels effectief zijn en gehandhaafd worden, zal de federale overheid niet ingrijpen.

Gaat het in Noord-Amerika nog om legalisering op state-niveau, in Zuid-Amerika is deze stap op nationaal niveau genomen door Uruguay. In oktober 2012 kondigde president Mujica een nieuwe wet aan om productie en verkoop van cannabis te legaliseren onder een staatsmonopolie. Na een uitgebreide politiek en maatschappelijk debat werd het voorstel in december 2013 aangenomen. De nieuwe wet voorziet ook in een wettelijk recht op thuisteelt en in Cannabis Social Clubs.

Ook in Europa is een duidelijke beweging naar decriminalisering en regulering van cannabis te zien. In Spanje floreren al sinds de jaren negentig Cannabis Social Clubs, die zelf telen voor hun leden. Anno 2014 zijn het er honderden. Alleen al in Barcelona wordt het aantal clubs geschat op 200, vergelijkbaar met het aantal coffeeshops in Amsterdam (208). België telt inmiddels vier van zulke Cannabis Social Clubs. Portugal en Tsjechië hebben consumptie en bezit van geringe hoeveelheden van alle drugs voor persoonlijk gebruik volledig gedecriminaliseerd.

2. De export

De eerste verdedigingswal van de minister van Veiligheid en Justitie om regulering van cannabis tegen te houden, de internationale verdragen, is door de internationale ontwikkelingen onhoudbaar geworden. Hij neemt nu zijn toevlucht tot een oude verdedigingswal: de mythe van de massale Nederwiet export. Citaat uit zijn brief aan de Tweede Kamer van 10 december 2013: 'Het merendeel van de in Nederland geteelde hennep is bestemd voor de export. Noch de illegale plantages, noch de achterliggende (georganiseerde) criminaliteit zullen met het reguleren van de teelt voor coffeeshops verdwijnen.' De minister noemt zelfs het cijfer van 85 procent, hoewel journalistiek onderzoek van de KRO al in 2012 uitwees dat de politie de exportcijfers van nederwiet structureel aandikt.

Illustratief is ook een citaat uit het Nationaal Dreigingsbeeld 2012 (Georganiseerde hennepeteelt, criminaliteitsbeeld analyse 2012): 'In één oogopslag wordt duidelijk dat de Nederlandse Douanediensten weinig hennep in beslag nemen die het land uitgaat.'

Als wij werkelijk een substantiële export zouden hebben, waarom wordt er dan nooit een groot wiettransport onderschept of een grote partij Nederwiet in het buitenland aangetroffen? Vast staat dat in heel Europa cannabis wordt geteeld. In vrijwel elk EU-land kunnen thuistelers bij growshops terecht. De Britse politie meldt al enige jaren dat het koninkrijk volledig in haar eigen behoefte voorziet.

Professor Jan Brouwer, hoogleraar Algemene Rechtswetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen en tevens directeur van het Centrum voor Openbare Orde en Veiligheid, laat niets heel van de 80% export mythe: 'Onze exportberekeningen komen uit op maximaal twaalf procent. Een substantieel deel van de wiet (en hasjes) verdwijnt over de grenzen in de broekzakken van mensen die hier in de coffeeshop is gekocht. Lang niet altijd nederwiet, want de productie in ons land is langzamerhand onvoldoende om aan de vraag in Nederland te kunnen voldoen. De grond is hier -in tegenstelling tot in het buitenland- schaars.'

Tenslotte:

Zelfs al zou er sprake zijn van een aanzienlijke export van Nederwiet, dan nog blijft onverlet dat de circa vijfhonderdduizend bona fide consumenten gebaat zijn bij regulering van de cannabisteelt. Zij hebben recht op een transparante, legale productie, distributie en consumptie.

"We hebben dit bestempeld als zo ongeveer de zwaarste criminele actie die je in je leven kunt ondernemen."
Professor Jan Brouwer, hoogleraar Algemene Rechtswetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen en directeur van het Centrum voor Openbare Orde en Veiligheid

Weer één opgerold!

Vermoedt u een hennepkwekerij bij u in de buurt?
Bel (anoniem) 0800-7000

 Gemeente Rotterdam

www.rotterdamveilig.nl

4: MAATSCHAPPELIJKE GEVOLGEN

De maatschappelijke gevolgen van de 'Hollandse Hennepoorlog' (term van *Brandpunt*, 26 januari 2014) zijn enorm. In de eerste plaats zijn de belangen van de volksgezondheid volledig ondergesneeuwd door de dominante inzet van het ministerie van V en J. Cannabis is geheel in de sfeer van de criminaliteit gebracht, met verlies van de minstens zo belangrijkere aspecten van de gezondheid van de consument.

Het is een zaak van de hoogste prioriteit dat de gezondheidsbelangen van de consument weer leidend worden in het cannabisbeleid. Regulering van de achterdeur is daarbij dringend gewenst. Een product dat honderdduizenden Nederlanders gebruiken is aan geen enkele vorm van controle onderhevig. Dat is onwenselijk en onverantwoord. Citaat uit het genoemde burgemeestersmanifest:

'Het huidige beleid waarin de verkoop van cannabis vanuit coffeeshops is toegestaan en de teelt van deze drugs illegaal is, mag misschien wel werken in de Haagse werkelijkheid, maar is voor ons als bestuurders van de Nederlandse steden steeds meer onacceptabel en heeft diep ingrijpende consequenties voor de volksgezondheid, de leefbaarheid en de veiligheid in onze steden.'

Tien jaar repressie heeft geen oplossingen gebracht, maar bestaande problemen groter gemaakt en nieuwe problemen veroorzaakt, met de contraproductiviteit van de wietpas als duidelijkste voorbeeld. Terecht vragen de burgemeesters zich af waarom minister Opstelten blijft volhouden dat zijn beleid effectief is. Hun manifest maakt hier korte metten mee:

'De minister zet uitsluitend in op aanscherping van het repressieve beleid. Dit beleid biedt géén antwoord op drie problemen waar wij al jarenlang mee worden geconfronteerd:

- 1. de gezondheid van cannabisgebruikers wordt niet beschermd;*
- 2. de veiligheid in de wijken staat onder druk;*
- 3. de (georganiseerde) criminaliteit gerelateerd aan softdrugs is door het huidige beleid nauwelijks effectief aan te pakken.'*

ANDERE INGRIJPENDE MAATSCHAPPELIJKE GEVOLGEN:

Thuistelers

De buitenproportionele sancties die opgelegd worden aan thuistelers met een klein aantal planten voor persoonlijk -al dan niet medicinaal- gebruik. Daar komt nog bij dat justitie hierin niet zelfstandig handelt maar in nauwe samenwerking met maatschappelijke instellingen waaronder woningcoöperaties, energiebedrijven en de belastingdienst. Onmiddellijke uithuiszetting van complete gezinnen volgt op constatering van een overtreding, torenhoge vorderingen en aanslagen komen later. Bovendien komt men niet in aanmerking voor een vervangende woning omdat men op een zwarte lijst wordt gezet. Professor Brouwer heeft al gewezen op de discrepantie tussen de behandeling van deze mensen en de langdurige procedures die nodig zijn om notoire veroorzakers van buitensporige burenoverlast uit hun woning te kunnen krijgen.

Jeugd en cannabis

De positie van de jeugd is terecht een groot aandachtspunt in de discussie over cannabis en coffeeshops. Het repressieve beleid van de afgelopen tien jaar heeft echter niet gezorgd voor daling van het cannabisgebruik onder minderjarigen. Het heeft in tegendeel geleid tot groei van het illegale circuit, met name in het zuiden van het land. Daar profiteren dealers nog steeds volop van het toegangsverbod voor niet-ingezetenen in de coffeeshops. Dealers verkopen net zo lief aan geweigerde buitenlanders als aan minderjarigen. Coffeeshops houden zich bovendien, zoals zelfs de minister in een Kamerdebat moest toegeven, zeer strikt aan de leeftijdsgrens van 18 jaar, op straffe van onmiddellijke sluiting.

De beste manier om de jeugd te beschermen is een grotere nadruk -samen met het onderwijs- op voorlichting en preventie. Niet gebaseerd op afschrikking maar op nuchtere informatie. Colorado geeft hier een navolgenswaardig voorbeeld door gelijktijdig met legalisering een flink deel van de nieuwe belastinginkomsten te besteden aan voorlichting en preventie, vooral gericht op jongeren. De jeugd wordt op deze manier beter beschermd dan bijvoorbeeld door de op symboolpolitiek gebaseerde maatregel coffeeshops te sluiten die zich in een straal van 250 meter van een school bevinden.

Scheiding der markten

De voor het Nederlandse drugsbeleid zo cruciale scheiding der markten van soft- en harddrugs staat onder druk door de sterke afname van het aantal coffeeshops sinds de jaren negentig en de meer recente drempelverhogende maatregelen voor coffeeshops.

De hakken in het zand

Minister Opstelten houdt vast aan zijn contraproductieve en ineffectieve repressiebeleid en slaat alle adviezen en bevindingen van wetenschap en samenleving in de wind. Hij heeft geen oog voor het pijlsnel afkalvend draagvlak voor zijn beleid. Kortom: hij sluit zijn ogen voor de realiteit.

5: DECENTRALE AANPAK

Op allerlei beleidsterreinen worden taken en bevoegdheden van de nationale overheid overgeheveld naar het gemeentelijke niveau. De minister van V en J gaat tegen deze trend in. De gemeentes echter nemen in weerwil van deze centralisatie hun eigen verantwoordelijkheid. Dat geldt met name voor de wietpas en het van dit mislukte project overgebleven 'ingezetenen criterium', dat eigenlijk alleen in de drie zuidelijke provincies wordt gehandhaafd. Maar ook in Brabant, Limburg en Zeeland zijn gemeenten die het 'buitenlanderverbod' voor coffeeshops niet handhaven.

In februari 2014 verscheen het rapport 'Verplicht nummer. Onderzoek naar de lokale handhaving van het coffeeshopbeleid' (Drs. N. Maalsté, Drs. M.C. Huigen, Drs. S. Lallush). Hieruit blijkt onder meer dat het ingezetenen criterium voor het overgrote deel van de gemeenten een overbodige maatregel is die een niet bestaand probleem aanpakt. Het opnemen van deze maatregel in het lokale coffeeshopbeleid gebeurt bij veel gemeenten omdat het vanuit 'Den Haag' is opgelegd, een verplicht nummer dus. Voor veel gemeenten is het slechts een formaliteit, in de handhavingspraktijk gebeurt er weinig of niets mee. Actieve handhaving van het ingezetenen criterium vindt voornamelijk plaats in de zuidelijke provincies, die dit criterium op 1 mei 2012 verplicht moesten invoeren. Het onderzoek laat zien dat niet-ingezetenen in 85% van de coffeeshops nog terechtkunnen voor cannabisproducten.

Redenen die gemeenten aandragen om de regel niet te handhaven zijn: omdat er niet of nauwelijks coffeeshoptoeristen in hun gemeenten komen, omdat ze geen overlast ervaren, omdat ze overlast niet specifiek toeschrijven aan coffeeshoptoeristen, omdat ze tevreden zijn over het lokale coffeeshopbeleid, omdat ze willen voorkomen dat klanten elders hun drugs betrekken en/ of omdat ze over voldoende maatregelen beschikken om overlast tegen te gaan.

De stelling van de minister dat het ingezetenen criterium bij 90% van de coffeeshopgemeenten onderdeel uitmaakt of zeer toekomstig deel gaat uitmaken van het coffeeshopbeleid, krijgt daarmee een andere betekenis. De stelling suggereert dat het hier om een zinvolle en succesvolle maatregel gaat. In praktijk blijkt het ingezetenen criterium een dode letter.

Al eerder werd gerefereerd aan het burgemeestersmanifest inzake cannabis, ondersteund door 35 gemeenten. Samen herbergen deze gemeenten 428 van de 614 coffeeshops in ons land (69,7%). Van de elf grootste steden tekenden er negen, inclusief Maastricht (!). Hun oproep is helder: 'Voer samen met ons een landelijk stelsel in van gecertificeerde en gereguleerde cannabisteelt'. De gemeenten doen een expliciet beroep op de Kamer om in actie te komen zolang de minister 'doof en blind blijft' (burgemeester Depla) voor hun gerechtvaardigde en dringende appèl:

'Dit manifest is een oproep aan het kabinet -in het bijzonder aan de staatssecretaris van Volksgezondheid en de minister van Veiligheid en Justitie- en de leden van de Tweede Kamer om te luisteren naar wat in onze steden speelt en een andere koers te volgen. Een koers die het verschil maakt in de aanpak van de problemen.'

Frits Bolkestein wordt geïnterviewd door de Eindhovense burgemeester Rob van Gijssel bij de presentatie van het manifest 'Joint Regulation'. Hij riep de burgemeesters op in Den Haag te lobbyen voor regulering van cannabis, met name bij zijn eigen partij de VVD.

Het manifest als keerpunt?

Op 31 januari ondertekenden 35 gemeenten het manifest 'Joint Regulation' voor regulering van cannabis. Samen herbergen zij 428 van de 614 coffeeshops in Nederland (69,7%).

Amsterdam	Maastricht
Arnhem	Nijmegen
Beek	Oldambt
Breda	Roermond
Doetinchem	Rotterdam
Drachten/Smallingerland	Sittard-Geleen
Eindhoven	Terneuzen
Enschede	Tilburg
Gilze en Rijen	Utrecht
Groningen	Velsen
Haarlem	Venlo
Haarlemmermeer	Venray
Heerlen	Weert
Heusden	Woerden
Hoorn	Zutphen
Kerkrade	Zwijndrecht
Leeuwarden	Zwolle
Leiden	

~

De presentatie van het manifest ontlokte aan minister Opstelten de volgende reactie:

'Ook al komen er tien manifesten, het antwoord blijft vol overtuiging nee.' Hij voegde daar aan toe:

'De gemeentes zullen met mijn standpunt moeten leren leven: ik ga erover en zij niet.'

(NOS Nieuws, 31 januari 2014)

6: DRAAGVLAK VOOR REGULERING

De huidige verhouding in de Tweede Kamer is 77 zetels tegen en 73 vóór regulering van cannabis. Naast de zes partijen die regulering als doel hebben, zijn er partijen die regulering als optie niet bij voorbaat uitsluiten.

Regulering als doel:

Diederik Samsom (PvdA)

Alexander Pechtold (D66)

Bram van Oijk (GroenLinks)

Emile Roemer (SP)

Norbert Klein (50Plus)

Marianne Thieme (PvdD)

~

Regulering als optie

Kees van der Staaij, fractievoorzitter van de SGP, verklaarde bij een Algemeen Overleg over het coffeeshopbeleid op 13 december 2012:

'De inzet van de SGP-fractie blijft simpelweg: legaliseer of handhaaf de wet. Van legaliseren zijn we geen voorstander, maar we snappen wel de kritiek van andere fracties die zeggen dat er een verschillend beleid is voor de voordeur en de achterdeur. Dat is nog erger; het is niet helemaal gedogen, maar aan de voorkant is het een beetje toegestaan en aan de achterkant mag het weer niet. Daar kun je toch geen fatsoenlijk beleid op voeren?'

Gert-Jan Segers, Tweede Kamerlid van de ChristenUnie, verklaarde na zijn eerste bezoek aan een coffeeshop bij Knevel en Van de Brink (1 augustus 2013) dat hij regulering niet uitsluit, maar bezorgd is over de jeugd:

'Wat ik interessant vond en wat mijn beeld wel nuanceert, is dat er ook een heel grote groep is -waarschijnlijk een grotere groep- die er behoorlijk goed mee om kan gaan. (...) De keuze waar ik voor sta: kom ik op voor de vrijheid van mensen die daar op een goede manier mee om kunnen gaan of voor de vrijheid van mensen, die verslaafd zijn?'

~

En de VVD?

Een heroriëntatie van het fractiestandpunt is niet bij voorbaat uitgesloten. Toenemende kritiek uit VVD raadsfracties in den lande, maar ook het pleidooi van oud VVD leider en voormalig Eurocommissaris Frits Bolkestein bij de presentatie van het cannabis-manifest van de 35 gemeentes zouden hiervoor een aanzet kunnen zijn.

Verbond voor Opheffing van het Cannabisverbod

www.voc-nederland.org

Twitter: @vocnederland

info@voc-nederland.org

*'Hennip', oftewel cannabis in
Oudemans: De Flora van Nederland (1859)*